

Verantwoordelijkheid en verkiezing

De menselijke verantwoordelijkheid en de verkiezing door God zijn twee belangrijke gedachten in de Bijbel. Over deze dingen is in de loop der eeuwen veel nagedacht. Ook nu liggen er op dit terrein veel vragen. Soms worden er verkeerde antwoorden gegeven. Zo zijn er mensen die zeggen dat deze zaken 'niet kloppen' en 'niet op te lossen zijn'. Anderen trekken een rookgordijn op en zeggen dat er een 'spanningsveld' is.

De 'oude gereformeerde theologie' heeft dit soort dingen vrijwel nooit gezegd. Theologen als Calvijn, Voetius en Owen hebben de vragen die hier liggen grondig doordacht en vanuit de Schrift antwoorden gegeven. Het Woord van God is helder en dus mogen we dat eerlijk naspreken, hoewel we God niet kunnen begrijpen. Over verantwoordelijkheid en verkiezing schreef Pieter Rouwendal een zeer inzichtgevend boekje. Vanuit de oude gereformeerde theologie probeert hij de moeilijke vragen die hier liggen te doordenken.

Eerste deel

Rouwendal zet in bij de verantwoordelijkheid van de mens. Theodorus Beza heeft Gods soevereine verkiezing krachtig verdedigd. "Toch waarschuwt hij er ernstig voor in het denken over de predestinatie en de uitwerking daarvan te beginnen bij Gods besluit. We moeten dichtbij beginnen: bij onszelf, om te zien of we de kenmerken van de genade bij onszelf kunnen waarnemen en op grond daarvan opklimmen tot de verkiezing" (pagina 21). Deze ge-

dachte vinden we ook in de Dordtse Leerregels. Vervolgens wordt ingegaan op de onmacht van de mens en Gods bemoeienis met gevallen mensen. De mens is verantwoordelijke voor zijn zonde en ongelof. De mens is "in zekere zin niet verantwoordelijk... voor zijn geloof om de eenvoudige reden dat hij dat uit zichzelf niet heeft".

Tweede deel

In het tweede deel gaat de schrijver in op de eeuwige verkiezing. In het voetspoor van de Dordtse Leerregels wordt gewezen op het grote wonder van Gods verkiezend handelen. "Gelukkig dat God dat besloten (verkiezing, WV) heeft, anders werd niemand zalig. De verkiezing is dus helemaal geen leer die de mensen tegenhoudt om zalig te worden. De verkiezing is geen

dergeboorte wordt een verloren mens vernieuwd. "Een mens is passief in de wedergeboorte of levendmaking, maar niet in het geestelijke leven dat daarop direct volgt."

Christus

Er zou nog veel meer uit dit leerzame boekje aan te halen zijn. Nog een enkel citaat: "De vraag of je wedergeboren bent, moet niet beantwoord worden *voordat* je op Christus vertrouwt en tot Hem de toevlucht neemt, maar kan beantwoord worden *doordat* je op Christus vertrouwt en tot Hem de toevlucht neemt. Wie meent te weten dat hij wedergeboren is zonder tot Christus gevluht te zijn, stelt zichzelf gerust zonder het Middel om gerust te kunnen zijn."

“Wie niet zalig wordt, wil niet zalig worden”

obstakel. De obstakels om zalig te worden liggen in de mens zelf." De verwerping bijvoorbeeld is ook geen obstakel om zalig te worden. "Wie niet zalig wordt, wil niet zalig worden, of hij stelt zich de zaligheid heel anders voor dan God geopenbaard heeft."

Hoe worden mensen zalig? Dat heeft God in Zijn Woord geopenbaard. God heeft besloten wie er zalig zullen worden (verkiezing), maar ook heeft God besloten "hoe Hij ze zalig maakt". Dat doet God langs de weg van bekering en geloof. "Wie gelooft en zich bekeert ofwel godzalig leeft, die wordt zalig. Dat zegt Gods Woord en dus is het zo." Rouwendal werkt vervolgens ook uit hoe God bekering en geloof, in de weg van de middelen en door Zijn Geest, wil schenken. Door we-

Kortom, Rouwendal schreef een mooi en goed toegankelijk boekje over een belangrijke vraag. Het slot van het boekje bevat een literatuurlijst waarin de boeken van onze oude theologen worden opgesomd, die deze dingen zo geleerd en gepraktiseerd hebben. Laten we er ook vandaag onze winst mee doen. De oude theologen hebben ons, de Dordtse Leerregels voorop, nog steeds heel veel te zeggen. Van harte aanbevelen.

**Pieter Rouwendal,
Verantwoordelijkheid en
verkiezing
(Kampen 2013: Brevier)
ISBN 9789491583162;
126 blz.; € 12,50.**

■ ds. W. Visscher